

Inka Hopsu vihr ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä kotoutumiskoulutuksen edistämiseen (3 500 000 euroa)

Eduskunnalle

Hallitusohjelma korostaa vastuuta ja välittämistä. Hallitus on lisäksi ottanut tavoitteekseen luoda Suomeen 100 000 uutta työpaikkaa ja puhuu työllisyysasteen nostamisesta. Samalla kuitenkin työttömyysaste on noussut 10 %. Hallitus vaatii parempaa kotoutumista ja maahanmuuttaneiden nopeampaa ja parempaa kielen oppimista, mutta samalla leikkaa kotoutumiskoulutuksesta ja tuesta kunnille, joiden taloustilanne on jo hyvin haastava. Leikkausten vaikutus on erityisen suuri Uudenmaan kunnissa. Esimerkiksi Vantaa on ilmoittanut leikkausten myötä menettävänsä 17 miljoonaa euroa.

Vuoden 2025 alussa päävastuu kotoutumisen edistämisestä siirtyi kunnille. Siirron kynnyksellä valtio leikkasi kuntien kotoutumispalveluiden rahoitusta 58 miljoonalla eurolla, eli neljänneksellä laskennallisten korvausten kokonaisuudesta. Vuodelle 2027 ehdotetaan 30 miljoonan euron lisäleikkausta kuntien kotouttamiskorvauksiin. Kuntien ohella kotoutumiskoulutusta tarjoavat erilaiset vapaan sivistystyön toimijat. Vapaalla sivistystyöllä on hyvät edellytykset ja osaamista aikuisten maahanmuuttajien kotoutumisprosessien tukemiseen koulutuksen keinoin. Vapaan sivistystyön oppilaitoksien tarjoama koulutus voi olla työvoimapoliittista kotoutumiskoulutusta tai omaehtoista kotoutumiskoulutusta. Usein tämä on juuri kielikoulutusta, johon on voitu yhdistää esimerkiksi viestintäosaamisen vahvistamista tai työelämään valmistavaa koulutusta.

Vapaa sivistystyö ry kertoo vapaan sivistystyön maahanmuuttajille suunnattuihin opintoihin osallistuvan vuosittain runsaat 32 000 opiskelijaa. Lisäksi muihin opintoryhmiin osallistuu ainakin 21 000 maahan muuttanutta. Huomioiden eräiden oppilaitosten tarjoama työvoimapoliittinen koulutus ja tilauskoulutus, ammatillinen ja yleissivistävä, valmistava ja valmentava koulutus, nousee maahan muuttaneiden opiskelijoiden lukumäärä vapaan sivistystyön oppilaitoksissa 60 000:een. Kotoutumiskoulutuksen voi näin tulkita olevan monipuolista ja laajasti tavoitettavaa.

Esitetyt lisäleikkaukset vapaan sivistystyön kotoutumiskoulutukseen tulisivat entisestään heikentämään kieli- ja työllistymiskoulutusta. Tämä taas heikentää maahanmuuttajien mahdollisuutta työllistyä. Suomessa tarvitsemme yksiselitteisesti lisää ja laadukkaampaa kielikoulutusta sekä sen varmistamista, että jokaisella on mahdollisuus työllistyä. Jokainen onnistunut kotoutuminen vahvistaa yhteiskuntaa ja taloutta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Talousarvioaloite TAA 77/2025 vp

että eduskunta lisää 3 500 000 euroa momentille 29.10.31 vapaan sivistystyön kotoutumiskoulutuksen tukemiseen.

Helsingissä 3.10.2025

Inka Hopsu vihr

Hanna Holopainen vihr